

קכט:

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

כב א ב ג ד מ"י פ"ג
המלכות עומתת מת
הלכה ו' :

שיטת מקובצת

6) הואיל ומעורה מעורה אלא אמעיתתא: 7) הכא נמי הואיל והאבר מעורה בכהמה דהוא בעלי חיים טהור הוא: 8) אי כרי יוחנן דאמר לעיל יש די להכשר: 9) המדולדלין כאדם טהורין וכי ימות כתיב וכל זמן שהוא חי מציל עליהן מלטמא השרי: 10) עושה ניפול והדיל בכשר הפורש מן המי וכשר הפורש מן המי טהור: 11) ולא אבר מן המת קמירי כיון דליכא כאוות אבר מן המת לא כותב כשר ולא עצם כשעורה רעצם כשעורה הלי' הוא וכתיב מן המת דברי הכל מטמא הוא דתנן האברים אין להם שיעורא אפי' פחות מכות מן המת הריא לאו רבי אליעזר היא השרי: 12) וטהור לקמן בין בכשר הפורש מן המי בין בעצם 13) דרובע חקק עצמות פס: מטמאם באהל:

6) וי"ל דתנן: 7) ויסקין פ"ג מ"ח לעיל קכ"ז. 8) רש"י מ"ו ד' נפ"י מדרגה: 9) לעיל ע"ג ע"ג. 10) פדית פ"ו מ"ג. 11) נ"ח ר' אפי' 12) נפ"י מדרגה. 13) נ"ח יוחנן. 14) ומדבר י"ט. 15) נפ"י מ"ח. 16) ע"ג.

תורה אור השלם

1. מכל האכל אשר האכל אשר יבוא עליו מים יטמא וכל משקה אשר ישתה בכל כלי יטמא: ויקרא י"א ל'

הנהרות הב"ח

6) ר"י ד"ה מ"ח וכו' כבש הפורש מן המי כן נעט:

מוסף רש"י

יחור. ט"ף ועליו קכ"ז. ר' יהודה מטהר. דלמני מחובר הוא נשמי. הדרן עלך העור והרוטב

לאחרים לעובדי כוכבים: קרוי אובל. לענין טומאת אוכלין ואבר מן המי אין אמה יכול להאכילו לאחרים בהיתר: ודילמא טעמא דר' שמעון. ולמה לי קרא להכי: הואיל ומעורה. כבעלי חיים שאין טומאתם טהרה כדלמרינן לגבי יחור דהואיל והתאנה מעורה ביחור חיבור הוא לע"פ שיהיו נפשה מן האילן שהקליפה מועלת בו לעשות חבור הכא נמי הואיל והאבר מעורה בבהמה כולל דהו טהור הוא: נשחטת סבהמה. אין המדולדל ימיר לא לשראל ולא לגבי נח: לא הוה פשוטו. וקמפרש ר' רבי יוחנן משום דלאו בני קבולי טומאה נינהו דלא משיחא להו שמיטה אורלא הואיל שאינו קרוי אובל: ודלמא. לעולם בני קבולי טומאה נינהו וטעמא דר"ש אי 1) כדכרנא דמפרש לעיל (דף קכ"ז): טעמא דר"ש משום דאין בהמה נעשית די להכשיר האבר אי כדכרי יוחנן דלמיר 2) זמני לעיל אין די להכשר וכשאווח כקטן ואין גדול עולה עמו פליגי ומשום הכשר: אלא לעולם. אי אימיר דר' אפי' 3) אפי' אסיפא דמתינתין אימיר אמתה הבהמה ור' שמעון מטהר אפילו הכשר הכשר אין מקבל טומאה וכ"ש דפליגי ארישא כשהן מחוברין ומיהו קרא לא לילטרך ליה אלא משום סיפא דאי משום רישא הא אית ליה טעם אחר כדלמרינן: **ברתני המדולדלין כבשר פסוים**.

דכי ימות כמי' 4) : מס האדם הכשר. המדולדל טהור דמיתה עושה ניפול 5) וכשר הפורש מן המי טהור וכרי יהושע ור' נחויא 6) בן הקנה מיתוקמא דמטהרים לקמן כשר הפורש מאדם חי: האבר מטמא משום אבר מן המי כו'. בגמרא מפרש מאי איכא בין אבר מן המי לאבר מן המת אבר מאדם חי מטמא אלא אם כן יש בו כית כשר ועלם כשעורה הפורש מאבר מן המי אינו מטמא ומאבר מן המת מטמא: גב' בעלמא קאי. ואפילו לאבר מן המת דעלמא פליגי 7) דלא מטמא אלא אם כן יש בו כית כשר דמטמא משום כשר: א"ל ר' יהושע. וכי מפני ששמעת מן המי טהור אמה לומר מן המי דוקא ולא מת בתמיה והלא כתיב במגילת מעינת פסחא ועירא כו' פסח שני שזאיר: הא רבה. פסח ניסן: למספר. בתמיה: ה"ג כל דקן. שמעת: א"ל כך שמעתי. שאבר מן המי מטמא ולא אבר מן המת 8) : ה"ג ומאי איכא בין אבר מן המי לאבר מן המת. ואמתניתין קאי: כוים כשר ועלם כשעורה הפורש מאבר מן המי איכא בינייהו. תנא דמתינתין סבירא ליה כו' יהושע דמטהר לקמן בין

לאחרים אין קרוי אובל אמר ליה רבי יורא לרבי אסי דילמא טעמא דרבי שמעון התם הואיל ומעורה מעורה 6) דתניא 7) יחור של תאנה שנפשה ומעורה בקליפה ר' יהודה מטהר וחכמים אומרים אם יכול לחיות טהור ואם לאו טמא ואמרינן לך מאי טעמא דרבי יהודה ואמרת לן הואיל ומעורה מעורה 8) אמר ליה אמצעיאתא נשחטה הבהמה הוכשרה בדמיה דרבי ר' מאיר ר' שמעון אומר לא הוכשרו 9) (אמר ר' אסי) אמר רבי יוחנן מאי טעמא דרבי שמעון אמר קרא ימכל האוכל אשר יאכל אובל שאתה יכול להאכילו לאחרים קרוי אובל אובל שאין אתה יכול להאכילו לאחרים אין קרוי אובל ודילמא טעמא דר' שמעון בהדיא אי 10) כדכרנא אי כדרי יוחנן אלא לעולם אסיפא אאבר אלא אבשר מתה הבהמה הכשר צריך הכשר ור' שמעון מטהר אמר ר' יוחנן מ"ט דרבי שמעון אמר קרא מכל האוכל אשר יאכל

הדרן עלך העור והרוטב

אובל שאתה יכול להאכילו לאחרים קרוי אובל אובל שאי אתה יכול להאכילו לאחרים אין קרוי אובל: **מתני'** 11) האבר והכשר המדולדלין כאדם טהורין מת האדם הכשר טהור האבר מטמא משום אבר מן המי ואינו מטמא משום אבר מן המת דברי ר' מאיר ורבי שמעון מטהר: גב' 12) ורבי שמעון כה נפשך 13) אי מיתה עושה ניפול ליטמא משום אבר מן המי ואי אין מיתה עושה ניפול ליטמא משום אבר מן המת ר' שמעון בעלמא קאי דקאמר תנא קמא האבר מטמא משום אבר מן המי ואין מטמא משום אבר מן המת אלא מטמא דתניא אמר ר' אליעזר שמעתי שאבר מן המי מטמא אבר לו ר' יהושע מן המי ולא מן המת וקל וחומר ומה חי שהוא טהור אבר הפורש ממנו טמא מת שהוא טמא לא כל שכן כחוב במגילת תענית פסחא ועירא דלא למספר הא רבה למספר אלא כל דכן הכא נמי כל דכן אמר ליה כך שמעתי ומאי איכא בין אבר מן המי לאבר מן המת כוים כשר ועצם כשעורה הפורש מאבר מן המי איכא בינייהו 14) דתנן כוים כשר הפורש מאבר מן המי ואי מטמא משום אבר מן המת ור' יהושע 15) מטהרין עצם כשעורה הפורש מאבר מן המי ר' נחויא מטמא רבי אליעזר ור' יהושע 16) מטהרין השתא דאתית להכי בין תנא קמא לרבי שמעון נמי כוים כשר ועצם כשעורה איכא בינייהו:

הדרן עלך העור והרוטב

כבש הפורש 1) 6) בין בעצם הפורש מן המי דהא דמתינתין ר' יהושע היא דמטמא כבשר מן המי ובעלם מן המי שאינו אבר נמי כריי יהושע סבירא ליה. טעמא דרבי אליעזר ור' יהושע ור' נחויא מפרש בעדיות (פ"ו מ"ג) מה ראה כל אחד לעמא כזה ולטהר כזה ומה ראה ר' יהושע לטהר כשניהם דתנן התם אמרו לו לר' אליעזר השוה מדותין או מטמא בשניהם או מטהר בשניהם אמר להם מרבה אי טומאת שר טומאת עגמות שהכשר טהור כגבלות וכשרים מה שאין כן בעגמות אמרו לו לר' נחויא השוה מדותין אמר להם מרבה אי טומאת עגמות טומאת כשר שהכשר הפורש מן המי טהור ואבר הפורש ממנו והוא כבדרייתו טמא אמרו לו לר' יהושע מה ראת לטהר כשניהם והא שניהם נמת טמאין אמר להם לא אם אמרתם נמת שהרי יש בו רובע ורוב ורקב רובע הקב עגמות מת 17) טמאים כהאל רובע גנייט או רובע גנייט מטמא ומלא מרוד רקב מטמא כהאל תאמרו כתי שאין בו רובע ורוב ורקב כו': **השפא דאסיפא לסי**. דלדכרתן עלם כשעורה וכשר הפורש מהשתא אימא לך דר"ש לאו האבר מן המת פליגי אלא בין תנא קמא לר"ש דמתינתין נמי כוים כשר ועלם כשעורה איכא בינייהו כהא פליגי אס אבר מן המי חלוק מאבר מן המת כשמינתין או כשחמת מהן דמ"ק סבר אי כריי אליעזר דמטמא כבשר הפורש מאבר מן המי ונעלם כשעורה הפורש ממנו מטהר אי כר' נחויא דלמיר אפי' אפי' והכי קאמר האבר טמא משום אבר מן המי וכשר הפורש ממנו טמא והעלם טהור כר' אליעזר או העלם טמא והכשר טהור כריי נחויא ולא משום אבר מן המת דשייחא טמאין בו ור' שמעון מטהר בין בעלם בין כבשר הפורש ממנו דכשר כר' יהושע דמטהר כשניהם אכל אבר עגמו דמטמא לר"ש:

הדרן עלך העור והרוטב